

PROSJEKTPLAN

Kommune: Hitra Prosjekt: Kvalitet i grunnskolen Oppdragsansvarlig: Anna Ølnes Prosjektnr.: 2525 Styringsgruppe, dato: 21.4.2017

Kvalitet i grunnskolen

1 BAKGRUNN

Revisjon Midt-Norge har i brev av 16.2. fått en bestilling av forvaltningsrevisjon av kvalitet i skolene, jf. KU-sak 4/17.

1.1 BESTILLING

Kontrollutvalget har ikke beskrevet formål eller innfallsvinkel for prosjektet. I Plan for forvaltningsrevisjon 2017-2018 fremgår følgende beskrivelse av temaet:

Skolene i Hitra kommune deltar i en rekke satsinger, som skal bidra til at kvaliteten på undervisningen blir bedre. Samtidig har elever fra Hitra i gjennomsnitt færre grunnskolepoeng enn lands- og fylkesgjennomsnittet. I hvilken grad kommer deltakelsen elevene til gode i form av bedre kunnskap?

I utdraget fra planen ovenfor vises det til at skolene i kommunen deltar i en rekke satsinger, samtidig som elevene i gjennomsnitt har lavere gjennomsnittspoeng enn landsgjennomsnittet. Utvalget ønsker å få belyst hvilke satsinger som kommer elevene til gode i form av bedre kunnskap. Revisor er ikke kjent med hvilke satsinger skolene i Hitra kommune deltar i, men dette er noe vi vil søke å få informasjon om i tidlig fase i prosjektet.

1.2 OPPLÆRINGEN I HITRA KOMMUNE

Hitra kommune har fem grunnskoler: Strand, Knarrlagsund, Kvenvær og Barman oppvekstsentre, og Fillan skole. Kvenvær oppvekstsenter består av barnehage og skole, 1.-4. trinn, i tillegg til SFO. Strand, Barman og Knarrlagsund oppvekstsentre består av barnehage og skole, 1.-7. trinn, samt SFO. Fillan skole består av 1.-10. trinn og SFO, og ledes av enhetsleder, som ivaretar skolelederansvaret. Kommunalsjef for oppvekst ivaretar det daglige skoleeieransvaret.

PROSJEKTPLAN

Kommune: Hitra Prosjekt: Kvalitet i grunnskolen Oppdragsansvarlig: Anna Ølnes Prosjektnr.: 2525 Styringsgruppe, dato: 21.4.2017

Tallene som er rapportert inn på utvalgte kvalitetsindikatorer for opplæring (resultatkvalitet) er gjengitt i tabell 1.

Tabell 1 Resultat på kvalitetsindikatorer innen opplæring. Frøya, Hitra, gjennomsnitt for Sør-Trøndelag og landet (prosent).

	Hitra			Frøya			Sør-Trøndelag ¹			Landet		
	14/15	15/16	16/17	14/15	15/16	16/17	14/15	15/16	16/17	14/15	15/16	16/17
Andel elever på mestringsnivå 1 - 2, nasjonale prøver regning 8. trinn	34,5	33,4	48,1	37,5	42,9	26,4	34,8	29,3	31,1	32,1	29,4	29,7
Andel elever på mestringsnivå 1 - 2, nasjonale prøver lesing 8. trinn	36,8	52,4	41,9	38,5	44	27,0	27,2	28,8	27,9	26,6	29,8	27,3
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	38,8	41,1	..	36,0	35,7	..	40,8	41,1	..	40,8	41,2	..
Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring	100	95,9	..	100	98,1	..	98,5	98,3	..	98,0	98,1	..
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn	12,3	10,8		11,3	11,1		13,9	13,7		13,7	13,7	

Elevenes resultater på nasjonale prøver på ungdomstrinnet vises på en skala med fem mestringsnivåer hvor nivå 1 er lavest og 5 er høyest. I tabellen over viser vi andel elever som har skåret på de to laveste mestringsnivåene regning og lesing på 8. trinn.

For skoleåret 16/17 ser vi at elevene i 8. trinn i Hitra har betydelig høyere andel elever på de laveste mestringsnivåene i regning, sammenlignet med tidligere år, og sammenlignet med Frøya kommune, fylkesgjennomsnittet og landsgjennomsnittet. Hitra kommune har gjennomgående hatt en høyere andel elever på de laveste mestringsnivåene i lesing også, og i skoleåret 2015/16 skåret over halvparten av elevene på 8. trinn på de laveste mestringsnivåene. Dersom vi ser på gjennomsnittlig grunnskolepoeng, lå Hitra omtrent likt med fylkesgjennomsnittet og landsgjennomsnittet for avgangselevne i 2015/2016. Hitra kommune hadde lavest andel elever som gikk direkte over til videregående opplæring i 2016, mens 100 % av elevene gjorde det i 2015². Vi ser dessuten at Hitra kommune har hatt høyest lærertetthet i sammenligningen ovenfor (færrest elever pr. lærer).

¹ Trondheim dominerer gjennomsnittet

² Små elevtall – store utslag.

PROSJEKTPLAN

Kommune: Hitra Prosjekt: Kvalitet i grunnskolen Oppdragsansvarlig: Anna Ølnes Prosjektnr.: 2525 Styringsgruppe, dato: 21.4.2017

Barnekullene har vært svakt nedadgående de siste årene, fram til 2014, i Hitra (Hitra kommune, 2016). Fra 2014 skjedde det en endring i denne trenden, og barnekullene har vært en god del høyere i de to årene 2014 og 2015. Det påvirker i første omgang behovet for antall barnehageplasser. Elevtallet i grunnskolen vil synke med ca. 7,5 % fram til 2020, da kullet fra 2014 begynner på skolen. Hitra kommune opplever både økt fødselstall og økt tilflytting.

I årsrapporten for 2015 (Hitra kommune, 2016) og Tilstandsrapporten for 2016 (Hitra kommune, 2017) går det fram at Hitra kommune har omtrent dobbelt så mange flerspråklige elever enn sammenlignbare kommuner (ca. 24 % av elevmassen). Frøya kommune er unntaket, de har hatt omtrent det samme tilflyttingsmønster som Hitra kommune (revisors bemerkning). I januar 2016 tok Hitra imot 102 asylsøkere, hvorav 25 var barn i skolepliktig alder. Revisor har ikke informasjon om disse har vært med på å påvirke resultatene som er gjengitt i tabellen ovenfor.

2 OPPLÈGG FOR UNDERSØKELSEN

2.1 AVGRENSING

Kontrollutvalget har ikke foreslått noen klar retning på prosjektet, utover at de ønsker fokus på kvalitet. I Plan for forvaltningsrevisjon blir det vist til at kommunen deltar i en rekke satsinger. Vi vil se nærmere på det som del av enkelte problemstillinger. Frøya kommune har bestilt et tilsvarende kvalitetsprosjekt, der det er det klare ønsker om å se på prosesskvalitet (innhold og samhandling mellom lærer og elev), herunder organisering og ledelse. Vi vil foreslå å avgrense dette prosjektet til prosesskvalitet, herunder organisering og ledelse. Vi vil dessuten anbefale at Fillan skole er sentral i undersøkelsen, i tillegg til noen andre skoler.

2.2 PROBLEMSTILLING

- 1) Hvordan forbereder kommunen seg på befolkningsutviklingen, med tanke på virkningene for kvalitet i opplæringen?
 - Beskrivende problemstilling
- 2) Har kommunen tilfredsstillende prosesser for forbedringsarbeid innen opplæringsområdet? (alle)

PROSJEKTPLAN

Kommune: Hitra Prosjekt: Kvalitet i grunnskolen Oppdragsansvarlig: Anna Ølnes Prosjektnr.: 2525 Styringsgruppe, dato: 21.4.2017

- Herunder oppfølging av resultat:
 - o Deltakelse og oppfølging av satsinger
 - o Nasjonale prøver
 - o Eksamensresultatene
 - o Grunnskolepoeng
 - o Elevundersøkelsen
- 3) Ivaretar Hitra kommune føringer for vurderingsarbeid: (lærer-elev)
 - Systematisk halvårsvurdering (utviklingssamtaler), underveisvurdering og oppfølging og tilpassning
 - Involvering av elevene i deres læring
- 4) Ivaretar Hitra kommune bestemmelsen om tidlig innsats i 1.-4. trinn?
 - Gruppestørrelse – ressurser i norsk og matematikk.
 - Kartlegging
 - Grunnleggende ferdigheter (GRUF)

3 REVISJONSKRITERIER

Kilder for revisjonskriterier i denne forvaltningsrevisjonen vil i hovedsak være opplæringsloven (Kunnskapsdepartementet, 1998), og forskrift, rundskriv og andre føringer for kvalitet fra statlige myndigheter. Videre vil vedtak i kommunestyret rundt opplæringsområdet ligge til grunn for data og vurderinger i denne forvaltningsrevisjonen.

4 METODE

Metodene for å framskaffe data i denne undersøkelsen vil være intervju med ledelse, ansatte i nøkkel-funksjoner og pedagogisk personal i skolene i Hitra kommune. Vi vil trolig ikke gå like grundig inn i alle skolene, men konsentrere oss om skoler som representerer de kvalitetene og utfordringene skolene i Hitra har. Det kan dessuten være aktuelt å få elevenes syn på opplæringen, f.eks. representert ved foreldreutvalgene.

PROSJEKTPLAN

Kommune: Hitra Prosjekt: Kvalitet i grunnskolen Oppdragsansvarlig: Anna Ølnes Prosjektnr.: 2525 Styringsgruppe, dato: 21.4.2017

Det foreligger mye statistikk på indikatorer som sier noe om kvaliteten på opplæringen. Vi vil ta utgangspunkt i databasen, Grunnskolens Informasjonssystem (GSI), som inneholder en mengde tall om grunnskolen i Norge, helt ned på kommune-, skole- og trinn-nivå. Her vil vi i første rekke finne tall som viser lærertetthet (antall elevtimer pr. lærertime) og omfang av ressurser innen f.eks. PPT. Skoleporten.no er Utdanningsdirektoratets nettportal, hvor ulike verktøy for vurdering av kvalitet i grunnopplæringen er tilgjengelig. Her får vi tilgang og kan presentere relevante og pålitelige nøkkeltall for grunnskolen. Resultatene fra nasjonale prøver ligger her, resultat fra elevundersøkelsen, i tillegg til en rekke annet tallmateriale for grunnskolen.

Vi vil også gjennomgå kommunens kvalitetssystem for grunnskoleopplæringen. Kvalitetssystemet er obligatorisk for å ivareta bestemmelsene i opplæringsloven. Til kvalitetssystemet hører det med at kommunen skal utarbeide en årlig tilsynsrapport, som skal beskrive og vurdere skolenes ivaretagelse av opplæringslovens bestemmelser forrige år.

5 ORGANISERING AV PROSJEKTET

Anna Ølnes er oppdragsansvarlig for denne forvaltningsrevisjonen, og Tor Arne Stubbe er prosjektmedarbeider. Arve Gausen og Gard S.G. Lyng er styringsgruppe. Revisjonen utføres med totalt 215 timer. Da er det tatt høyde for at et nesten identisk prosjekt blir gjennomført i Frøya kommune, med samme prosjektteam. Frist for levering av rapport til kontrollutvalget (kontrollutvalgets sekretariat) er 1. november 2017.

Kilder

Hitra kommune. (2016). Årsrapport 2015. Retrieved from <http://www.hitra.kommune.no/wp-content/uploads/sites/28/2016/06/Arssrapport-2015-Hitra-kommune.pdf>

Hitra kommune. (2017). Tilstandsrapport for grunnskole 2016. Retrieved from <http://www.hitra.kommune.no/wp-content/uploads/sites/28/2015/10/Tilstandsrapport-for-grunnskolen-2016.pdf>

Kunnskapsdepartementet. (1998). Lov om opplæring i grunnskole og vidaregåande opplæring. Retrieved from <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61?q=opplæringslova>

REVISJON MIDT-NORGE IKS

2017

PROSJEKTPLAN

Kommune:
Hitra

Prosjekt:
Kvalitet i grunns-
kolen

Oppdragsansvarlig:
Anna Ølnes

Prosjektnr.:
2525

Styringsgruppe, dato:
21.4.2017